

Puärrsid

Tääim nääi't, jõs tuu le'be ķeän-ne ķeeu'seet

Ķi'dde vuämmšõõzz, **muttsid** mõõkk sâ'dde päärna tobddjid le'be jâlštõõttmõõžžid.

I'Immet ta'lles škoou'le, jõs vuämmšak le'be vuäžžak tiõttu päärnze le'be jee'res päärnaid till'lõõvi ķeeu'summšest škooulâst.

Vuäitak i'Immed **še âsttai'ģģen šõddâm** ķeeu'summšest, jõs ärvvtõõlak što ää'sšest liâ vaaiktõõzz päärna škooulo'nnstummša. Maainâst ää'sšest še tõi puärrsivui'm, ķeäi päärna liâ vuäzzla ķeeu'summša.

Hâ't-i leäk huõl vue'lnn päärnstad, **ķiččâl smiõttâd mä'htt ä'sš rä'tķķe'češ puârast** še jârri mie'ldd âarrai päärnai ķiõččâmvue'jjest.

Jõs jiijjad päärna lij ķeeu'suum, **leäkku suu tuärjje'ejen**. Sme'llkââ'tt suu mainsted ķiõččlâsttmõõžžin, gu ää'sš ķiõtt'tõõlât škooulâst.

Jõs jiijjad päärnaž lij vuässõõttâm ķeeu'summša, tue'rjjed suu ää'sš ķiõtt'tõõllmõõžžâst u'čtee'livui'm da jee'res päärnaivui'm, kook liâ leämmaž ķeeu'summšest mie'ldd.

Vuäitak õõudbeä'lnn cõggâd ķeeu'summuž nääi't:

Sagstõõl päärnain ķeeu'summšest da tõn maallin di suu taaurõškõskkvuõđin škooulâst, âsttai'ģģen da digitaal'laž pirrõõžžin.

Tobdstõõđ digitaal'laž da sosiaal'laž media pirrõõžžid, koid jiijjad päärnaž âân.

Ha'rjtõõllâd õõutâst päärnain mediatääidaid di interne'e'tt da suävldõõzzi määžna âânmmõõžž. **Rää'jat** päärna ne'ttäi'j taarbšeen. **Mättad** ķe'nnev da ää'sšlaž jâlštõõttmõõžž še interne'e'ttest.

Tie'ttiķ-a, što:

Päärnstad lij **vuõiggâdvuõtt psykoloog- da kuraattorkääzzkõõžžid gu škooultiõrvâsvuõđhuõllu**. Tâi kääzzkõõžžid ä'sštobddi ta'rjje vuä'pstõõžžid še jeä'lteeja.

Tu'st lij **vuõiggâdvuõtt vuäžžad teâđ** päärna škooulaa'sšin da pue'rrpi'rģģummšest škooulâst.

Jõs ķeeu'summuž veeck **ranjšõs- le'be kässjõõttâm tääimid le'be tõ'st liâ reäkkõsvuõiggâdvuõđlaž seu'rrjummuž**, jää'ķķtet ää'sšvuäzzlai kuullmõõžžâst da jeä'ltee'jid teâđtummšest lää'jjšiõttummuž õõlgtem mõõntõõllâmnaa'lid.

Mätt'tõshalltõs